

Danmarks konkurrenceevne og vækstmuligheder afhænger af en række vækstvilkår. Danmark i arbejde: Redegørelse om vækst og konkurrenceevne 2014 tager temperaturen på disse vækstvilkår: Hvordan ligger Danmark i forhold til andre OECD-lande? Og hvordan har vækstvilkårene udviklet sig de seneste år?

Sammenligningsgrundlag

I redegørelsen om vækst og konkurrenceevne er der lagt vægt på at sammenligne de danske vækstvilkår med andre lande. Redegørelsen belyser Danmarks præstationer inden for 20 områder, der beskrives i hvert deres kapitel:

1. Vækst og velstand
2. Produktivitet
3. Arbejdsudbud
4. Folkeskolen
5. Ungdomsuddannelser
6. Videregående uddannelser
7. Virksomhedernes innovation, forskning og udvikling
8. Offentlig forskning
9. Vækstvirksomheder og iværksættere
10. Konkurrence, forbrugerforhold og regulering
11. Finansielle markeder
12. Åbne markeder, international handel og investeringer
13. Fleksibelt arbejdsmarked
14. Energi og klima
15. Ressourcer og miljø
16. Ansvarlig økonomisk politik
17. Skatter og afgifter
18. Offentlig service og infrastruktur
19. Social balance
20. Regional vækst

Vurderingen af Danmarks præstation og vækstvilkår sker på baggrund af international benchmarking og danske tidsserier og tværsnitsdata.

I benchmarkanalysen sammenlignes Danmark med de øvrige OECD-lande. Landene kan ses af omslaget. Der ses dog bort fra Luxembourg.

Udviklingen i Danmarks relative placering blandt OECD-landene kan følges i de internationale benchmarkfigurer i de enkelte kapitler. Her er Danmarks numeriske placering angivet for både den seneste og den forrige opgørelse. Placeringen i det forrige dataår angives i parentes.

I flere tilfælde mangler data for nogle OECD-lande, og i enkelte tilfælde findes alene tal for landene i EU. I sidstnævnte tilfælde sammenlignes kun med de EU-lande, der også er medlem af OECD.

Nationale data giver mulighed for en mere detaljeret beskrivelse af udviklingen i Danmark. Desuden er de danske data ofte hurtigere opdateret end de internationale data, hvilket giver et bedre billede af den aktuelle situation.

Målesystemet

Den umiddelbart mest tilgængelige afrapportering ville bestå i ét samlet tal for Danmarks konkurrence-dygtighed, der kunne sammenlignes med et tilsvarende tal for andre lande. Det vurderes imidlertid ikke at være hensigtsmæssigt. Årsagen er, at der ikke findes en faglig korrekt og dermed bredt accepteret metode til sammenvejning af de mange indikatorer til ét tal.

I redegørelsen om vækst og konkurrenceevne er der i stedet udvalgt én til to hovedindikatorer for hvert af de 20 områder. I det indledende kapitel "Danmark på vækstsporet" er der en oversigt over, hvordan Danmark ligger i forhold til andre OECD-lande på de udvalgte hovedindikatorer. Hovedindikatorerne er de mest sigende indikatorer inden for hvert af de områder, der har betydning for Danmarks konkurrenceevne. Der foretages ikke en sammenvejning af hovedindikatorerne.

I figuren over hovedindikatorerne i det indledende kapitel angiver den røde markering "DNK", hvor langt Danmarks præstation på de enkelte områder er fra henholdsvis det femte bedste OECD-land (den stiplede linje) og OECD-gennemsnittet (den mørkegrønne markering "OECD") i de seneste tilgængelige dataår.

For at kunne sammenligne vækstvilkårene på tværs, er værdierne for de forskellige indikatorer sat på den samme skala, hvor 100 svarer til indikatorværdien for det femte bedste OECD-land, og hvor nul svarer til indikatorværdien for det dårligst placerede OECD-land. Indikatorværdierne for "DNK" og "OECD" er således skaleret i forhold det femte bedste OECD-land og det dårligst placerede OECD-land. Den del af skalaen, der er lavere end 40, er skåret væk for bedre at illustrere afstanden mellem Danmark og OECD-toppen – og dermed de lande, vi normalt sammenligner os med. Skalaen i den øvre ende er skåret ved 110 for at afspejle, at ambitionen er at være blandt de bedste OECD-lande og ikke nødvendigvis at være det bedste OECD-land.

For hovedindikatoren *lave priser* udgør data så få lande, at en beregning baseret på Danmarks placering i forhold til det femte bedste OECD-land ikke giver et retvisende billede af Danmarks præstation i forhold til de bedste OECD-lande. Beregningen af Danmarks præstation på denne indikator baseres derfor ikke på indikatorværdien for det femte bedste OECD-land, men derimod på den indikatorværdi, der angiver grænsen til de bedste 25 pct. af OECD-landene. I dette tilfælde svarer 100 således til en beregnet indikatorværdi for den 75. percentil. Yderligere udelades OECD-gennemsnittets placering på skalaen.

Gennemsnittet for OECD beregnes i hele redegørelsen som et simpelt gennemsnit for de OECD-lande (ekskl. Luxembourg), der er tilgængelige data for. Landene vægtes med andre ord ikke efter fx størrelse eller befolkningstal. Hvis der indgår ti eller færre lande i beregningen af gennemsnittet, markeres dette med OECD*.

Sådan udvælges data

I både den internationale benchmarkanalyse og analysen baseret på danske data er relevans, målbarhed og bred anerkendelse bærende principper for valg af indikatorer. Indikatorerne er desuden udvalgt, så de så vidt muligt giver et udtømmende billede af hvert af de 20 områder.

Redegørelsen er primært baseret på internationalt sammenlignelige data fra anerkendte internationale kilder. Hovedkilderne er Danmarks Statistik, OECD, Eurostat, WTO og World Bank. Kilder til de enkelte indikatorer fremgår af figurer og tabeller.

Enkelte af de internationale sammenligninger er baseret på interviewundersøgelser udført af de nationale statistikbureauer.

Data er stillet til rådighed

Sammen med redegørelsen om vækst og konkurrenceevne udgives også "Factbook". I Factbook er der adgang til alle de bagvedliggende data til figurerne i redegørelsen. Ligeledes er der supplerende indikatorer inden for en række områder.

Factbook kan ligesom publikationen hentes på www.evm.dk under arbejdsområdet "Vækst og konkurrenceevne". Alternativt kan publikationen hentes på www.konkurrenceevne.dk, mens Factbook kan hentes på www.factbook.dk.

Andre målinger af konkurrencedygtighed

De væsentligste internationale organisationer (OECD, IMF, Verdensbanken og FN) præsenterer ikke ét samlet mål for landenes evne til at skabe vækst, men en bred vifte af forskellige indikatorer. I lande som Storbritannien og USA, der arbejder med et koncept svarende til Redegørelse om vækst og konkurrenceevne, er det heller ikke valgt at opsummere målesystemerne i et enkelt tal.

I en række internationale målinger, primært udført af managementvirksomheder, tænketanke mv., præsenteres der ofte én samlet placering for landene.

Danmark opnår relativt gode placeringer i disse målinger, der dog skal tages med betydelige forbehold. Danmarks placeringer i de internationale målinger ligger nogenlunde stabilt, når man sammenligner med sidste års målinger. Danmark er således placeret blandt de 10 bedste OECD-lande i de fleste målinger, se tabel A1.

Tabel A1 Danmarks placering blandt OECD-landene i forskellige internationale målinger

▪ World Competitiveness Yearbook 2014 (IMD)	6 (7)
▪ Ease of doing business 2013 (World Bank)	3 (3)
▪ Global Competitiveness Report 2014-2015 (WEF)	10 (11)
▪ Innovation Union Scoreboard 2014 (Europa-Kommissionen)	2 (3)
▪ Economic Freedom of the World 2013 (Fraser Institute)	8 (10)
▪ Index of economic freedom 2014 (Heritage Foundation)	7 (6)

Anm.: Årstal er offentliggørelsesåret. Institute for Management Development (IMD), World Economic Forum (WEF). De internationale målinger inddrager langt flere lande end OECD-landene. Danmarks placering ligger fortsat i eller tæt på top 10, når lande uden for OECD medtages.

De internationale analyser lægger vægt på forskellige forhold blandt andet afhængig af, hvor brede eller smalle analyserne er i deres fokus, og hvilke data der anvendes i undersøgelserne. Rangordningen af landene varierer af den grund fra undersøgelse til undersøgelse.

Resultaterne af de forskellige undersøgelser skal fortolkes varsomt af flere grunde:

- Datamaterialet er på mange områder kun tilnærmelsesvist sammenligneligt mellem landene og inkluderer i mange tilfælde data baseret på interviewundersøgelser med begrænset antal respondenter.

- Inden for mange områder er den kvalitative vurdering meget upræcis (fx med hensyn til uddannelse, forskning og konkurrence).
- Konjunkturforskel (og vurderingen af konjunktursituationen) vejer tungt i den samlede indikator for en række af indikatorerne.
- Det samlede indeks beregnes typisk blot som et simpelt gennemsnit af en række underindeks, der igen er simple gennemsnit af nogle tilordnede værdier til en lang række indikatorer. En anden sammenvæjning kan give en helt anden rangordning af landene.